

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 046 114/98-001007
Signatura: ad4ns201

Inspektorát č. 4
Okresní pracoviště Plzeň-město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Speciální školy a školská zařízení pro sluchově postižené
Mohylova 90, Plzeň - Doubavka
- IZO:** 49778153
- Ředitel školy / zařízení:** Mgr. Anna Houdková
- Zřizovatel:** MŠMT ČR
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Plzeň-město
- Termín inspekce:** 20. 10. a 22. 10. 1998
- Inspektoři:** Eva Brabcová, Mgr. Karel Kuchler
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy
Hodnocení výsledků vzdělávání v 10. třídě ZŠ
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Zřizovací listina, rozhodnutí o zařazení do sítě škol, statistický výkaz, personální dokumentace, jmenovací dekret ředitelky, koncepce školy, organizační řád školy, vnitřní řád školy, plán kontrolní a hospitační činnosti, kritéria osobního hodnocení, zápisy z pedagogických rad, výroční zpráva školy, třídní dokumentace MŠ, přihlášky dětí do MŠ, návrhy na zařazení dítěte do speciální MŠ, rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ, individuální výchovně-vzdělávací plány

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Škola má velmi kvalitně zpracovanou dlouhodobou koncepci pro všechny typy škol a školských zařízení, které jsou její součástí. Jednotlivé body obsahují záměry zabývající se specifikou školy, přístupem k individualizaci žáka, snahou přiblížit jeho vědomosti, dovednosti a návyky zdravé populaci, posilovat samostatnost a připravenost žáka pro život a plnou integraci do slyšícího prostředí.

Na tuto koncepci navazuje rozpracovaná koncepce speciální mateřské školy, jejíž cíle se orientují na rozvoj schopností dětí, sebedůvěry, citlivosti, vůle, vytrvalosti a sociálních

dovedností. Dále se zaměřují na vytváření radostného prostředí v MŠ a podmínek k navazování dobrých vzájemných vztahů. Důraz je kladen na citovou výchovu a využívání prvků tvořivé dramatiky ve výchovně-vzdělávací práci.

Výchovně-vzdělávací proces je plánován na základě koncepčních záměrů v týdenních plánech, které si vytváří pedagogické pracovnice. Týdenní plány jsou dále doplňovány časovými plány pasivní slovní zásoby, dechových cvičení, grafomotorických cviků a artikulace. Dále jsou vypracovány měsíční plány „Spojení teorie a praxe - náměty pro vycházky“ a plán výchovně-vzdělávacích okruhů dle námětů z rozvíjení poznání a komunikačních dovedností. Důležitou součástí plánování a realizace výchovně-vzdělávací práce je individuální plán každého dítěte, který je sestavován na základě „Posuzovacího archu“. Zde zaznamenávají učitelky hodnocení dítěte formou hodnotící škály a následného grafického vyhodnocení v oblastech týkajících se obecné části, komunikačních dovedností a rozumových schopností. Tento „Posuzovací arch“ byl vytvořen na základě spolupráce metodického sdružení a psycholožky. Praxe již potvrdila jeho funkčnost a objektivnost.

Při sledování výchovně-vzdělávací činnosti bylo patrné, že záměry stanovené v koncepci speciální mateřské školy jsou v praxi plněny.

Koncepční záměry školy jsou jasné, konkrétní a realizace odpovídá cílům. Plánování vycházející z celkové koncepce školy je systematické, plány jsou sledovány, analyzovány a funguje zpětná vazba. Celkové pojetí, obsažnost, promyšlenost a zpracovanost je na vynikající úrovni.

2. Plnění výchovně-vzdělávacího programu

Při realizaci výchovně-vzdělávacího programu vychází speciální mateřská škola z platných dokumentů schválených MŠMT ČR, tj. z Časově tematických plánů, které nebyly doposud inovovány. Pedagogické pracovnice je modifikují na týdenní plánování a vytváří si další časové specifické plány.

Součástí výchovně-vzdělávacího procesu je individuální logopedická péče a rozvoj komunikačních dovedností, které zajišťuje denně další učitelka v rozsahu tří hodin.

Dále jsou učební plány doplňovány předplaveckým výcvikem a školou v přírodě.

Jako dorozumívací prostředek je využívána v mateřské škole totální komunikace, kdy se pro předávání informací užívá mluvená řeč, posušky, znaky, prstová abeceda, psaní a mimika. Při individuální a skupinové práci využívá učitelka vhodné pomůcky a materiál pro předškolní věk k rozvíjení myšlení, slovní zásoby, samostatného vyjadřování dítěte, zrakového vnímání, paměti, hrubé a jemné motoriky.

Schválené učební dokumenty jsou kvalitně plněny. Výchovně-vzdělávací činnost je mimořádně vstřícná vůči sluchově postiženým dětem.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Ředitelkou Speciální školy a školských zařízení pro sluchově postižené byla na základě výsledku konkurzního řízení s účinností od 1. 12. 1991 č.j. 27 340/91-24 jmenována do funkce Mgr. Anna Houdková. Na základě dalšího konkurzního řízení byla s účinností od 12. 6. 1997 ve své funkci potvrzena. K výkonu splňuje podmínky stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti.

Při řízení školy vychází ředitelka z rozhodovacích povinností a odpovědností stanovených zákonem č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších změn. Ředitelkou jsou kvalitně vypracovány organizační a řídicí normy, ve kterých jsou jasně stanoveny a vymezeny kompetence jednotlivých vedoucích pracovníků a odpovědnost za dané úseky.

Organizace provozu školy je zajištěna dostatečným počtem pracovníků, funkcí metodických a poradních orgánů a podrobně zpracovaným organizačním řádem školy, který byl se zaměstnanci projednán a je jimi akceptován. Podíl pracovníků na řízení a organizaci je zajištěn formou pedagogické rady, která je poradním orgánem ředitelky školy.

Vedení školy delegovalo kompetence v oblasti řízení speciální mateřské školy na svoji zástupkyni [REDAKCE], která zabezpečuje veškeré úkoly a povinnosti týkající se chodu mateřské školy, práce metodického sdružení, kontrolní a hospitační činnosti, úrovně výchovně-vzdělávací činnosti atd.

3.2 Personální struktura

Výchovně-vzdělávací proces ve speciální mateřské škole zabezpečují dvě pedagogické pracovnice na plný úvazek a učitelka-logopedka v rozsahu tří hodin denně. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle vyhlášky č. 139/1997 Sb. Personální obsazení školy je stabilizované a umožňuje plnění výchovně-vzdělávacích úkolů a organizační zajištění provozu.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy maximálně podporuje odborný růst pedagogických pracovníků. Všechny učitelky speciální mateřské školy absolvovaly kurz znakového jazyka. V současné době vede tento kurz pí učitelka pro rodiče dětí mateřské školy jedenkrát týdně v odpoledních hodinách, účast rodičů je zhruba 50%. Současně pí učitelka absolvuje 3letý kurz chinofonetiky. Při metodickém sdružení jsou pořádány přednášky psychologů dle potřeb pedagogických pracovníků, učitelky jsou vysílány na náslechy a hospitace do škol podobného typu, hospitují v mateřských školách běžného typu v Plzni a samy provádí ukázkové hospitace pro studentky PF v Plzni a vedou pedagogické praxe. Intenzivní je studium odborné literatury a časopisů a získané poznatky přenáší pedagogické pracovnice na metodických sdružení.

Řízení školy je funkčně strukturováno a je možné jej hodnotit jako příkladně efektivní.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Vedením školy je vytvořen účinný systém kontroly. Výsledky kontrol a hospitací jsou analyzovány a využívány v další práci. Plánované termíny jsou sledovány, 1x měsíčně zástupkyní ředitelky školy vyhodnocovány a se závěry jsou pracovníci seznamováni na pedagogických radách. Zpětná vazba účinně funguje. Od letošního školního roku bude škola používat ke kvalitnější zpětné vazbě srovnávací testy žáků. Koncepční pohled na kontrolní systém je součástí řízení.

Pro hodnocení pracovníků jsou zpracována jasná kritéria, která jsou vedením školy dodržována. Kritéria jsou funkční, kvalitní a známá.

Plán a kompetence kontrolní činnosti jsou stanoveny, kontroly vycházejí z analýz, opatření jsou sledována a vyhodnocována. Kontrolní a hospitační činnost je realizována na mimořádné úrovni.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Vzhledem k vysokému počtu zaměstnanců školy a rozsáhlosti objektu je vnitřní informační systém založen na základě pravidelných oběžníků a operativních sdělení dle potřeby vedení školy. Předávání informací je doloženo a informace jsou trvale přístupné na nástěnkách.

Vnější informační systém je zabezpečován denním kontaktem pedagogů s rodiči, kde je kladen důraz na jejich odborné vedení. Rodiče pravidelně dostávají na sobotu a neděli „artikulační sešity“, podle kterých s dětmi pracují dle návodu učitelů. Další formou informačního systému jsou konzultace se sociální pracovníci a oficiální dopisy vedení školy.

Vnitřní informační systém je založen na daných a pevných pravidlech. Informovanost pracovníků i rodičů je na vysoké úrovni a je možné ji dokladovat i neformálně pozorovat.

6. Vedení povinné dokumentace

Dokumentace speciální mateřské školy je vedena v souladu se zákonem o státní správě a samosprávě ve školství č. 564/1990 Sb. ve znění pozdějších změn, zákonem o školských zařízeních č. 76/1978 Sb. ve znění zákona č. 138/1995 Sb., vyhláškou MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách a vyhláškou č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Dokumentace speciální mateřské školy je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnou legislativou.

7. Výroční zpráva

Výroční zpráva školy obsahuje všechny oblasti požadované § 17e) odst. 2, 3 a 4 zákona č. 139/1995 Sb. Její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi a vedení školy vycházelo při dalším plánování ze závěrů stanovených ve Výroční zprávě.

Výroční zpráva je z hlediska obsahu a formy na velmi dobré úrovni, byla prokazatelně projednána s pracovníky školy a její analytická úroveň má význam pro další činnost školy.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Poskytované finanční prostředky umožňují realizovat vzdělávací program speciální mateřské školy a jsou využívány efektivně (rozsah přímé výchovné práce odpovídá stanoveným úvazkům), provoz mateřské školy je zabezpečován zodpovědně, požadavky učitelek jsou vedením školy akceptovány. Ze strany vedení školy jsou vytvářeny velmi dobré podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacího procesu.

Finanční prostředky jsou využívány efektivně ve prospěch žáků a výchovně-vzdělávacímu procesu. Škola svými aktivitami získává další prostředky a tím poskytuje širší, nadstandardní možnosti pro realizaci vzdělávacího programu.

9. Hodnocení výsledků vzdělávání v 10. třídě základní školy

V 10. třídě základní školy proběhla inspekce zaměřená na zjišťování výsledků vzdělávání v dějepisu a v matematice. ČŠI použila testy pro žáky 9. tříd „běžných“ základních škol, které byly upraveny tak, aby odpovídaly osnovám i jazykovým schopnostem sluchově postižených žáků.

Testovaný třídní kolektiv dosahoval v průběhu školní docházky pouze průměrných výsledků, jen dva žáci dokončili 9. třídu s vyznamenáním. Naopak, prospěchový průměr čtyř žáků se pohyboval v rozpětí 2,00 až 2,90.

V den konání inspekce bylo přítomno všech 8 zapsaných, těžce sluchově postižených žáků.

V dějepisu si vedli žáci 10. třídy velmi úspěšně, 6 z nich odpovědělo správně na 55%, 2 zůstali těsně pod touto hranicí. Sluchově postižení žáci tak dosáhli v testování lepších výsledků, než jejich slyšící vrstevníci na „běžných školách“. V matematice dosáhli velmi dobrých výsledků pouze oba žáci s vyznamenáním. Výsledky ostatních se pohybovaly pod 50%, nižší než 25% úspěšnost 4 žáků je znepokojivá. Podprůměrné výsledky většiny žáků v matematice korespondují s jejich klasifikací v tomto předmětu (trojky, čtyřky na závěrečném vysvědčení z 9. třídy).

Na velmi dobrých výsledcích v dějepisu má výrazný podíl zkušená pedagogicky i odborně způsobilá učitelka, která velmi dobře ovládá znakový jazyk a při výuce používá optimálních forem komunikace. Tato pracovnice vytváří pro žáky pracovní listy, využívá různé obrázkové materiály a publikace a účastní se dalšího vzdělávání v oboru. Výuka matematiky je realizována odborně a pedagogicky způsobilou učitelkou s tříletou praxí. Koordinace výuky matematiky v jednotlivých třídách je zajištěna činností předmětové komise matematiky. Vyučující mají vypracovány tematické plány. Výsledky čtvrtletních kontrolních prací jsou vyhlašovány na pedagogických radách a následně zakládány.

Materiálně-technické podmínky výuky obou testovaných předmětů jsou dobré, škola je dostatečně vybavena názornými pomůckami, učebnicemi i didaktickou technikou.

Výuka obou předmětů probíhala v rozsahu stanoveném schváleným učebním plánem MŠMT ČR č.j. 13024/94 - 24.

Vzhledem k výše zmíněným skutečnostem lze hodnotit dosažené výsledky třídy v dějepisu jako nadprůměrné. V matematice byli úspěšní pouze dva žáci s vyznamenáním, výsledky ostatních se pohybovaly pod 50 % hranicí.

ZÁVĚRY

Způsob organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy umožňuje funkční a efektivní řízení školy na vynikající úrovni.

Výsledky vzdělávání 10. třídy v dějepisu jsou nadprůměrné. Naopak, v matematice byly zjištěny výrazné rozdíly mezi znalostmi talentovaných žáků a žáků průměrných.

V průběhu inspekce nebylo shledáno porušení obecně platných předpisů.

V Rokycanech dne 26. 10. 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Eva Brabcová v.r.

člen týmu Karel Kuchler v.r.

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 26. 11. 1998

razítko

Podpis ředitele(ky) školy A. Houdková v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	ústředí ČŠI Praha	138/98
Školský úřad:	ŠÚ Plzeň - město	139/98